

Розвиток інструкторської школи НГУ: підготовка інструкторів з досвідом участі у боях, курси за стандартами НАТО, мотивація та ротація інструкторів між бойовими та навчальними підрозділами.

Технологічне оновлення: використання лазерних тренажерів (типу MILES), застосування віртуальної та доповненої реальності для моделювання тактичних ситуацій впровадження мобільних тирів для полігонів поблизу місць постійної дислокації.

Інтенсивність і реалістичність тренувань: відпрацювання стрільби в стресі, при фізичному навантаженні моделювання стрільб під час нічних маршів, на місцевості зі складним рельєфом, застосування “живих” сценаріїв із піротехнікою, димом, імітацією вибухів.

4. Модульна система навчання

Базовий рівень: фундаментальні навички володіння зброєю, техніка безпеки;

Тактичний рівень: стрільба у складі групи, взаємодія з напарником, стрільба з укриттів;

Спеціалізований рівень: бойова стрільба у місті, із техніки, в умовах щільного бою.

5. Перспективні напрями

Створення центрів бойового досвіду в навчальних центрах НГУ;

Запровадження щомісячних бойових заліків для особового складу;

Співпраця з іноземними інструкторами (проект INTERFLEX, UNIFIER тощо).

Таким чином вогнева підготовка Національної гвардії України має базуватись на чотирьох основних принципах:

1. Реалістичність – тренування максимально наближені до бойових умов;

2. Системність – постійність і послідовність у навчанні;

3. Адаптивність – гнучке врахування бойового досвіду;

4. Інтеграція – взаємодія вогневої, тактичної, психологічної та медичної підготовки.

Тільки за умови цілісного підходу вогнева підготовка НГУ стане основою ефективних дій на полі бою та забезпечить збереження життя особового складу.

Задорожний Костянтин,

старший викладач,

кафедри вогневої та спеціальної підготовки,

Київський інститут Національної гвардії України

Кадяйкін Кіріл,

курсант курсу № 1,

Київський інститут Національної гвардії України

ЗАСТОСУВАННЯ БЕЗПЛОТНИХ МОРСЬКИХ ДРОНІВ В СУЧАСНОМУ ВЕДЕННІ ВІЙНИ

Стрімкий розвиток технологій у XXI столітті докорінно змінює підходи до ведення бойових дій. Одним із найяскравіших прикладів таких трансформацій є активне впровадження безпілотних систем на суходолі, у повітрі та на морі. Особливу увагу останніми роками привертають безпілотні морські дрони —

надводні та підводні апарати, здатні виконувати бойові, розвідувальні, мінно-підривні та інші спеціальні завдання без безпосередньої участі людини. Їх застосування стає дедалі масштабнішим, особливо в умовах гібридних воєн і збройних конфліктів.

Безпілотні морські платформи поєднують у собі технологічну мобільність, автономність, високу точність і низький рівень вразливості у порівнянні з традиційними військовими суднами. Морські дрони стають засобами не лише тактичного, а й стратегічного впливу — здатними змінити баланс сил у певному регіоні, уразити критичну інфраструктуру або суттєво обмежити свободу дій противника на морі.

Метою цієї наукової роботи є комплексне вивчення ролі та ефективності безпілотних морських дронів у сучасному веденні війни, аналіз їхніх типів, бойових можливостей, сценаріїв застосування, а також потенціалу для майбутнього розвитку. Особлива увага приділяється досвіду України, що активно впроваджує ці технології у своїх військово-морських стратегіях.

Під час війни українські військові вперше в історії застосували надводні безпілотники для знищення повітряних цілей. Йдеться про морські дрони MAGURA V5/V7, які оснащені ракетами класу "повітря–повітря" Р-73 та АІМ-9. Така комбінація дала змогу українським силам збивати ворожі гелікоптери, а згодом навіть і літаки, відкриваючи нові можливості в системі протиповітряної оборони. Обидва дрони розроблені Головним управлінням розвідки Міністерства оборони України для боротьби з кораблями та авіацією РФ.

Magura V5 — базова версія. Це невеликий ударний безпілотник із довжиною корпусу 5,5 м та масою до 1000 кг. Максимальне корисне навантаження становить до 320 кг — зазвичай це вибухівка для таранної атаки. Magura V5 оснащений водометним двигуном, що дозволяє йому розвивати швидкість до 78 км/год, а дальність дії сягає 800 км завдяки супутниковому зв'язку Starlink. При цьому конструкція катера забезпечує низьку помітність і малу ймовірність виявлення при наближенні до цілі.

На відміну від V5, Magura V7 більший і потужніший. Його довжина — 8 м, що дозволяє нести більше озброєння й обладнання. Основна відмінність — це не просто ударний катер, а повноцінна мобільна платформа протиповітряної оборони, озброєна ракетами класу "повітря–повітря". Замість вибухового заряду Magura V7 може бути оснащена ракетами АІМ-9 Sidewinder або їхніми аналогами, встановленими на рухомі пускові рейки. Завдяки збільшеним розмірам V7 є більш стійким на хвилі, хоча трохи поступається V5 у швидкості (близько 65–70 км/год).

ГУР активно інтегрує на ці дрони ракети ближнього бою. Розглянемо дві основні моделі — Р-73 (радянська) та АІМ-9 Sidewinder (американська).

Р-73 («Арчер») — радянська ракета, створена у 1980-х роках для ближнього повітряного бою. Маса ракети — близько 105 кг, довжина — 2,9 м, бойова частина — 8 кг. Максимальна дальність польоту — до 30 км, мінімальна дистанція захоплення цілі — 300 м. Вона оснащена інфрачервоною головкою самонаведення з широким полем огляду (близько 75 градусів) і здатна

витримувати перевантаження до 40g, що робить її ефективною проти гелікоптерів і маневрових літаків на низьких висотах.

У свою чергу, американська AIM-9 Sidewinder — одна з наймасовіших ракет НАТО. Вона трохи легша за Р-73: маса — близько 85 кг (версія AIM-9M/X), довжина — 3 м, бойова частина — близько 9 кг. Новітні версії AIM-9X здатні уражати цілі на відстані до 30 км, а мінімальна дистанція пуску співставна з Р-73. Основна перевага Sidewinder — вдосконалена цифрова інфрачервона головка самонаведення з високим рівнем захисту від перешкод, яка забезпечує захоплення цілі практично під будь-яким кутом (до 90 градусів).

Magura V5 і V7 відрізняються насамперед призначенням: V5 орієнтований на приховані атаки по кораблях, тоді як V7 — на боротьбу з повітряними цілями та захист від авіації. Magura V7 краще пристосований до відбиття авіаударів, але позбавлений великого бойового заряду, що обмежує його ефективність проти великих морських об'єктів.

Ракети також мають свої особливості: Р-73 — старіша модель з високою маневровістю, однак чутлива до сучасних засобів постановки перешкод (теплові пастки, лазери). AIM-9 Sidewinder є новішою, має покращені алгоритми наведення та кращу стійкість до перешкод. Водночас обидві ракети здатні ефективно уражати маневрові цілі.

Морські дрони Magura вже довели свою ефективність. У грудні 2024 року Magura V5 із ракетою Р-73 уперше в історії знищив ворожий гелікоптер Мі-8 в районі Криму. У травні 2025 року три морські безпілотники Magura V7, озброєні ракетами AIM-9 Sidewinder, збили два винищувачі Су-30. Це стало сенсацією та підтвердило потенціал концепції мобільної ППО на морських платформах.

Український досвід показав, що навіть невеликі й відносно недорогі безпілотники можуть ефективно виконувати складні бойові завдання за умов правильної інтеграції озброєння та тактики. Застосування Magura V5/V7 — це не просто інновація, а приклад революційного підходу до ведення сучасної війни на морі.

***Задорожний Костянтин,**
старший викладач кафедри вогневої та спеціальної підготовки,
Київський інститут Національної гвардії України,
підполковник*

***Левицький Михайло,**
курсант курсу № 1 факультету
службово-бойової діяльності Національної гвардії України,
Київський інститут Національної гвардії України,
молодший сержант*

РОЛЬ ТРЕНАЖЕРІВ У ПІДВИЩЕННІ РІВНЯ ВОГНЕВОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

У сучасному світі, де вимоги до професіоналізму фахівців, які мають справу зі зброєю, постійно зростають, ефективна вогнева підготовка набуває особливого